

Am cunoscut-o pe domnișoara Andra Antal acum câțiva ani. Nu-mi aduc aminte să fi vorbit atunci ceva despre viitorul ei. Surpriza pe care viața ne-o face de multe ori, care rămâne cel mai bun scriitor sau regizor al destinului nostru, a fost foarte mare când am descoperit că sigheteanca noastră a ajuns în Suedia și de acolo ne face să ne simțim mândri de ceea ce a realizat până acum și să o admirăm pentru ambițioasele sale planuri de viitor. Dialogul cu Andra l-am purtat cu ajutorul internetului. Înainte de a-mi răspunde la niște întrebări, Andra mi-a trimis un scurt rezumat al activității ei în Suedia. Pentru a înțelege mai exact răspunsurile, vă redau o parte din corespondența pe care am avut-o.

„Locuiesc în Suedia, mai exact în Stockholm, de 3 ani! Am terminat „Facultatea de Drept și Administrație Publică”, în România, fapt care nu m-a împiedicat să lupt pentru a-mi echivala studiile de juridică în Suedia! Am aplicat în urma cu 3 luni la Universitatea din Uppsala, în speranța că voi fi acceptată la examenele pentru cursurile de pregătire intensivă în domeniul meu, la o universitate, care este catalogată ca fiind cea mai veche și de prestigiu din Scandinavia! Solicitanți foarte mulți, concurență maximă, locuri puține! După examenele în limba suedeză, în data de 27.03.2013 și ...2 săptămâni de așteptare, cu un răspuns care întârzie să apară, am primit mail-ul de confirmare

La nivelul meu de cunoștințe, și a punctelor adunate (diplome, cursuri, etc) am fost înștiințată că durata cursurilor va fi de 6 luni, din care 3 luni de pregătire a limbii și a termenilor juridici suedezi și alte 3 luni de practică! Practica a fost în funcție de experiență și dorința mea de a profesa într-un singur domeniu (suedezi nu combină nimic)... în sensul că fiecare se ocupă de un lucru marunt, în care se perfecționează în fiecare zi!...”

Horia Picu 1. Cum v-a venit ideea cu Suedia? Aveți pe cineva acolo, v-ați consultat în luarea deciziei cu cineva din familie, a fost un anunț citit online despre această oportunitate, a fost un vis mai vechi al dvs.?

Andra Antal 1. *Am decis să vin în Suedia deoarece a fost un vis vechi de-al meu de a mă integra și a trăi într-o țară nordică. Și nu am stat prea mult pe gânduri. Veni, vidi, vici!*

H.P. 2.

Știu că ați terminat studiile preuniversitare la Colegiul Național „Dragoș Vodă”. Și pe vremea mea, dar și acum se spune că anii de liceu sunt cei mai frumoși, mai frumoși chiar decât cei de facultate. Dvs. de care parte vă situați? Anii de studenție din România și apoi din Suedia atârnă greu în răspunsul dvs.?

A.A.

2.

E adevarat ca nimic nu se compara cu anii de liceu...Imi aduc aminte cu nostalgie de „Dragos-Voda,, si emotiile cu care chiuleam de la ore. Acum ai libertatea sa pleci, dar sentimentul nu se mai compara. La fel de mult imi lipseste zbenguiala din pauza mare, din discoteca – organizata in subsolul liceului,cu toti colegii dornici de distractie. Facultatea din Romania este aproximativ similara cu cea din Suedia.Diferenta in Suedia o face o alta structura a cursurilor (nu atat de multa informatie, uneori inutila) si practica, nelipsita in anii de studentie.

H.P. 3.

Omul este și un mare colecționar de amintiri. Ce amintiri de neșters aveți de pe vremea când erați elevă? Ce profesori au rămas în amintirea dvs.? Aveți colegi cu care țineți legătura?

A.A. 3.

Cu majoritatea colegilor tin legatura atat cei din liceu cat si cei din facultate,cu ajutorul internetului si a site-urilor de socializare...cat despre profesorii din „Dragos-Voda, sunt multi cărora – trebuie sa le multumesc ca m-au ajutat in formarea mea ca om.

H.P. 4.

Suedia din visul dvs. seamănă cu Suedia reală?

A.A. 4.

Este cea din visul meu. Suedia este o tara frumoasa, care tine la eticheta.Suedezii iubesc frumosul si au grija de natura.Exista atat de multe spatii verzi,padure peste tot, parcuri si in rondourile din tot Stockholmul sunt plantate flori in functie de sezoane si anotimpuri. Incep cu brandusile care nu sunt doar violete si albe, ci, pentru prima data in viata mea, am vazut straturi intregi de brandusi galbene sau alte culori. Acum este sezonul lalelelor.Este placut sa vezi Stockholmul in culori.

H.P. 5.

Când ați luat decizia să mergeți la studii atât de departe de casă, ați plecat oarecum pregătită în ceea ce privește limba? Ați luat lecții de suedeză cu cineva din România? Pentru cineva care vrea să facă studii în Suedia, e suficient dacă se descurcă bine cu engleza?

A.A.5.

Nu am stiut suedeza si nu  avusesem niciodata contact cu aceasta limba.Stiam doar engleza.Cand am ajuns aici si am ascultat limba asta,mi se parea ca spun doar jumutati de cuvinte si parca aveau mereu un nod in gat.

H.P. 6.

Sunt suedezii, la fel ca alți europeni, mândri de limba lor și nu acceptă dialogul în altă limbă, chiar una de mare circulație internațională? Excepție face engleza, după cum înțeleg.

A.A. 6.

Suedezii sunt foarte deschisi si te ajuta daca pot indiferent de limba in care ii intrebi.Normal ca sunt nationalisti.Si noi,romanii suntem la fel.Dar sar in ajutor cand ai nevoie, indiferent de limba in care ii intrebi sau problema in care ii soliciți...daca de exemplu te pierzi sau nu gasesti o locatie,e bine sa intrebi,patrutele de politie. Ei incearca, in cazul in care nu intelegi sau nu gasesti singur,locul in care iti doresti sa ajungi, sa te duca personal cu masina Politiei pana la destinatie.

H.P. 7.

Spuneți-ne câteva cuvinte despre Uppsala și despre Universitatea de acolo, despre campus, despre studenți și despre corpul profesoral.

A.A. 7.

Uppsala este un oras micut, in comparatie cu Stockholmul.Pentru mine a fost dragoste la prima vedere...un oras vechi,foarte frumos, un centru universitar, incarcat de istorie, plin de studenti, care ramane pustiu in vacante,din cate am inteles de la locuitori. Profesorii sunt foarte apropiati de studenti,au metode extraordinar de frumoase de a preda si apreciaza foarte mult sinceritatea noastra. Noi invatam uneori limba suedeza cantand  sau uitandu-ne la filme in suedeza pentru a auzi, cum se pronunta cuvintele.

H.P. 8. Ați plecat cu bursă de studii din România? Dacă nu, primiți ajutor de la părinți și e destul de consistent ca să puteți trăi acolo?

A.A. 8. Nu am plecat cu bursa, iar suportul financiar il primesc de la statul suedez, pentru ca am muncit si am platit taxe timp de doi ani. Am drepturi depline in a fi sustinuta la studii avand dreptul de munca si de sedere permanent in Suedia, buletin suedez si fiind platitor de taxe si impozite.

H.P. 9.

Stați la cămin, sau aveți un loc, o chirie undeva în Uppsala?

A.A. 9.

Eu stau in chirie in Stockholm. Nu m-am mutat in Uppsala pentru ca nu a fost necesar. Am tren direct iar pentru abonamentul la mijloacele de transport in comun, ni se returneaza jumatate din pretul biletului.

H.P. 10.

În mod cert mulți tineri sigheteni, absolvenți de facultate, ar dori să ajungă acolo unde ați ajuns dvs. Ce sfaturi le puteți da? Ce trebuie să facă, la modul cât se poate de concret vorbind? Absolvenții altor facultăți de la noi își pot continua studiile în Suedia?

A.A. 10.

Trebuie in primul rand sa-si doreasca. Acest curs pe care eu il fac,este deja pentru cei care au numere personale,obligatorii in Suedia. Este drumul scurt in dobandirea unui loc de munca in domeniul studiat si invatarea termenilor specifici muncii tale(de ex.juridici pentru mine). Dar exista mastere si alte specializări dupa care chiar dobandesti aceste numere si este cel mai simplu asa.Insa dreptul de sedere este doar dupa o anumită perioada de munca si un anumit salar.

H.P. 11.

Cum e suedezul de rând? Harnic, sportiv, își respectă cuvântul dat, e rezervat față de străini, e petrecăreț, gălăgios, sobru, tăcut, îngândurat, vesel, etc.,etc?

A.A. 11.

Suedezul este sobru si tăcut,doar la munca. Citeam intr-o zi in ziar ca,in 29 de tari s-au adoptat anumite cerinte de a fi mereu haios si a avea o buna dispoziție la locul de munca,putând sa se faca glume,sa-si trimita biletele,sau sa folosească messengerul intre colegi,in timpul serviciului.

Suedia a refuzat! Nu am inteles de ce, pentru ca ei chiar au nevoie de socializare mai multa intre colegi. Insa spun cu mana pe inima ca munca este munca la ei, de luni pana vineri iar in weekend-uri, toata lumea iese in cluburi, terase sau fac alte activități.

H.P. 12.

Aveți câțiva prieteni de-acolo? Sau relațiile cu ei sunt strict colegiale?

A.A. 12.

Am ȳ prieteni multi suedezi. Sunt foarte saritori, respectuosi si de cuvânt. Acest lucru il apreciez ȳ la ei.

H.P. 13.

Cum s-au echivalat studiile făcute în România? Prezentarea unor diplome emise de statul român a fost suficientă pentru asta? A trebuit să redați unele examene, de data aceasta în limba suedeză?

A.A. 13.

Prezentarea diplomelor si a foii matricole este in general suficientă, pentru a ti se traduce si a ti se valida .Totusi ȳ depinde de la caz la caz, in funcție de cerintele institutiei de validare a diplomelor(o instituție care se numeste Högskoleverket).

Ei iti trimit, dupa cateva luni, numarul de credite pe care le ai in sistemul de invatamant suedez si te instiinteaza daca mai ai sau nu nevoie de completarea studiilor.

H.P. 14.

Pot să înțeleg cât de dor vă e de locurile natale. În afară de persoane, casa părintească, etc., etc, ce vă lipsește cel mai mult acolo? O mâncare, o vorbă românească...?

A.A. 14.

Stiti expresia „mi-e dor si de pietrele de pe strada,,? ... Asa simt si eu. Mi-e dor de tot...de locuri, de oameni, de ai mei, de ciorbele mamei, de lumea care vorbeste in jurul meu romaneste, de prieteni. De tot ce ma inconjura acolo, in tara mea, lucruri mici pe care nu le apreciezi decat cand esti departe si nu te mai lovesti de ele.

H.P. 15.

Revin la reușita pe care ați avut-o de curând la acele cursuri postuniversitare. Detaliați puțin pentru cititorii sighetonline cât de dură a fost concurența. Câte persoane s-au înscris pentru specializarea aceasta, ce probe ați susținut. E bine ca tinerii care visează să vă urmeze, să știe ce-i așteaptă acolo și cât de mult ar trebui să se pregătească pentru a avea succes.

A.A. 15.

Nu stiu cate persoane s-au inscris, pentru ca nu s-au afisat liste ca la noi in facultati cu admitii si respinsii. Am fost instiintata prin mail ca am fost admisa, fara sa stiu criteriile lor exacte de evaluare. Si pe mine doar atat m-a interesat in acele momente. Eu am asteptat cam 4 luni pana sa fiu chemata la doar la interviu! Au urmat testele, nivelul de limba suedeza si alte doua saptamani de stres in care nu am stiut daca am fost sau nu acceptata. Mailul care a facut confirmarea ca voi urma acest curs, m-a bucurat foarte tare! Acesta suna destul de comic, „Domnisoara Andreea, va anuntam cu bucurie ca ati fost adoptata de Uppsala University[...]”.

Am inceput cursul in 13 mai, deci inca sunt boboc si inca ma pierd pe coridoarele universitatii. Primirea in prima zi de scoala a fost cat se poate de frumoasa: eu si colegii mei am fost intampinati de 4 profesori universitari care dupa prezentarea lor si a noastra, ne-au servit micul dejun. La ora 12:00 am coborat la restaurantul facultatii pentru a lua pranzul oferit tot de ei. Cand am respirat usurata ca voi sta cu noii mei colegi si putem sa vorbim engleza (profesorii refuza sa vorbeasca cu noi engleza si este cea mai buna modalitate de a invata suedeza) la masa mea se aseaza una dintre profesoare care ma intreaba din ce oras sunt eu, din Romania... Am inceput sa-i explic ca e un orasel micut, in Nordul Romaniei, numit Sighetu Marmatiei. M-a privit cu un zambet larg si a adaugat: „Si eu am fost in excursie in Baia Mare si Sighetu Marmatiei.”, Am intrebat-o cum i s-au parut locurile si oamenii (avand in vedere ca in ultimul timp Stockholmul a fost napadit de acordeonisti, spui ca esti roman, cu o oarecare retinere). Mi-a spus ca i-a placut foarte mult zona, oamenii si ospitalitatea noastra si a tinut sa precizeze ca a fost servita chiar si la micul dejun cu palinca!

H.P. 16.

Sigur pe acolo sunt destul de multe dialecte. Se pot înțelege doi suedezi care au trăit la sute de km deistanță, în medii culturale diferite, în dialecte diferite, sau trebuie să vorbească suedeza literară pentru aceasta? Nu cred că se pune problema ca engleza să fie un liant în asemenea situații...

A.A. 16.

Au multe dialecte dar ei se inteleg, indiferent de zona. Chiar si Uppsala are anumite expresii si dialect, diferit de Stockholm.

H.P. 17.

Mi-ai scris că se pot vedea căprioare în mijlocul drumurilor, iepuri prin curțile blocurilor, dar care sunt lăsați în pace de copii. Nu pot să-mi imaginez o asemenea scenă la noi...Nici copiii, dar nici cei mari n-ar rezista tentației...(nu spun care...). Că veni vorba despre copii, se deosebesc cu ceva copiii români de cei suedezi? Părinții lor sunt părinți buni, grijulii, își educă urmașii în spirit sportiv, chiar spartan, așa cum ne imaginăm noi, de aici?

A.A. 17.

Asa este. In Suedia traiesti ca intr-o rezervatie naturala. Caprioarele pasc la marginea autobenzilor sau chiar trec prin fata masinilor, existand o indicatoare de avertizare a prezentei lor si zonele in care se gasesc. La fel si iepurii, sau cocosii de munte care stateau in copaci toata vara, in timp ce eu ii priveam din balcon. Frumoasa priveliste! Copiii suedezi sunt mult mai libertini decat ai nostri, fiind lasati de mici de parinti, cica sa-si formeze personalitatea. Sunt parinti buni si grijulii dar am fost uneori uimita de felul in care ii imbraca...adica mai mult ii lasa dezbracati ca sa-si formeze imunitatea. Am fost uimita sa vad, bebelusi in toiul iernii, cu capsoarele goale care nu racesc, sau in fata blocului copii de 5 ani, in sosete. Si parca sfanta nuia cum o aveam toti cand eram copii, sau o urzica, nu strica la fund, uneori...chestie care ei nu o practica.

H.P. 18.

Mi-ai scris că elanii nu sunt deloc prietenoși. Puteți dezvolta puțin subiectul? O întâmplare văzută, auzită...

A.A. 18.

Eu nu am reusit sa-i vad, insa un incident nu prea placut, as putea sa va povestesc. Preotul roman din Stockholm, Borca, care m-a ajutat chiar la venirea mea in Suedia si pe care il iubesc ca pe un tata, intr-o zi, a lovit un elan cu masina. Elanul era pe mijlocul carosabilului, facandu-le masina buna de dus la fier vechi, in urma impactului. Am inteles ca aceste o animalute pot sa devina si agresive.

H.P. 19.

Ați avut timp să vizitați și alte orașe suedeze? Care vă e cel mai drag?

A.A. 19.

Am fost o saptamana in Goteborg. Este un oras splendid dar tot Stockholmul este primul in inima mea.

H.P. 20.

Cum sunt emisiunile la televiziunile suedeze? Tot cu partea negativă a lucrurilor scoasă în prim-plan? Dar emisiunile culturale, de destindere?

A.A. 20.

Televiziunea si emisiunile sunt aproximativ ca ale noastre. Daca exista motive negative de stiri si asta mai ales daca sunt facute de emigranti, atunci sunt dezbatute zile in sir. Uneori prin libertinismul lor ai sa vezi ☐ emisiuni sau filme care la noi sunt cu bulina de 15 chiar 18, difuzate la orele de varf.

H.P. 21.

Ce țări vă doriți să vizitați, când veți avea timpul necesar pentru așa ceva?

A.A. 21.

Eu mi-as dori sa vizitez toata lumea dar pentru ca nu am posibilitatea asta acum, primele tari de pe lista mea ar fi Maroc si Brazilia.

H.P. 22. Magazine cu mărfuri românești există pe-acolo? Dacă vi se face poftă de o mâncare cu specific românesc aveți un restaurant unde să puteți merge?

A.A. 22.

Eu nu stiu sa existe restaurante sau ☐ magazine cu ☐ produse romanesti in Stockholm. Inca astept carnatii si slanina, trimise de mama. Produse ☐ similare cu ale noastre, gasesti in magazinele poloneze si cele ale ucrainenilor.

H.P. 23.

Într-o zi de lucru, câte ore studiați, învățați și cât timp liber vă mai rămâne?

A.A. 23.

Nu pot sa va spun cat timp studiez dar va dau niste indicii:Incep cursurile in Uppsala la ora 09:00 si termin la 16:00.In drumul spre si la intoarcere imi recapitulez,ajung acasa aproximativ la 18:00 si incep temele.Mi s-a intamplat sa nu am timp sa mananc.Invatatul si temele le fac pana tarziu,fac dus si ma pregatesc de somn.Ritmul este stresant si obositor.Ideea este ca eu cu limba ,trebuie sa ajung la nivel universitar.Ceea ce eu fac acum in 3 luni,oamenii normali termina intr-un an jumate.

H.P. 24.

Ce ne puteți spune despre monarhia constituțională din Suedia? Pare un regim politic depășit? Credeți că și sistemul politic are meritul său de necontestat în dezvoltarea excepțională a acestei țări, care este cam jumătate cât populația României?

A.A. 24.

Suedia este o monarhie constitutionala  ereditara, cu forma parlamentara de guvernare.Datorita monarhiei, si a legilor existente in vigoare, reuseste un popor mai mic, sa faca lucruri mai mari. As vrea sa vad acest sistem administrativ suedez pus in opera de catre noi, romanii. Si aici as vrea sa dau un citat mai in gluma,mai in serios:Democrația este cea mai proastă formă de guvernământ, cu excepția tuturor celorlalte care au fost încercate periodic-W.Churchill- 1947

A.A.

Imi doresc in incheiere,sa aduc multumiri pe aceasta cale

mamei mele Bene Adriana

(prof.de religie la Liceul Tehnologic Forestier), care a fost departe si totusi mereu aproape, sfatuindu-ma in deciziile din aceasta perioada dar si tuturor profesorilor mei de la „Colegiul National Dragos-Voda”, care mi-au calauzit pasii in formarea mea ca elev si ca om al societății!

Va imbratisez cu dor si sa dea Dumnezeu sa ne auzim cu bine!

Andreea Antal alias Andra(ca asa ma cunoaște toata lumea).

INTERVIU: Andra Antal, o sigheteanca in Suedia

Scris de Horia Picu

Duminică, 09 Iunie 2013 17:53 - Ultima actualizare Duminică, 09 Iunie 2013 20:28

H.P.

Domnișoara Andra Antal, aveți toată aprecierea mea și a colegilor mei de la sighetonline pentru ceea ce faceți departe de casă. În mod sigur sighetenii care vor citi acest interviu se vor gândi la dvs. și acest lucru vă va face să ne simțiți mai aproape de dvs. când veți avea mai multă nevoie.